

biqîre; "Law mal xerabo ma tu ji Xwedê zanetirî, heya ku tu du gedûkan ji hewşa xwe re çêdikî. Wî çima du dev ji te re çênekirin". Piştî gotinên xwe, ew jî, di wê gedûkê re derdikeve û bi rêve dirame; çima ew ji pêş wî revî û, ji xwe re, bi wî jî nekenî.

Ew di van ramanên xwe de bû û dem jî derengî şevê bû, heyv jî ji zûde reviyabû û ezman rût hêştibû. Evê yekê dihêst ku yek li nîvê yê din keve da ku zanibe hineke din, ji bilî wî jî, li ser rêçikên gund dimeşin. Pir naçe û Hesê me ji rêçikê derdikeve û di binê rê, di kortekê, werdibe û hîne jî ew, bi wî û reva wî, diramiya bêyî ku bighe tutiştî.

Zîrekî .

Rojekê jî ew li civata Axayê gund rûniştibû û, weke hercar, xizmetkariya civata wî dikir û yek şiv, cixare ji bêrîkên wan dikişandin, helbet çend pîneyên nêş jî bi destketibûn û dêwên zikê xwe pê xulmaş kiribûn.

Nexêr, dilê mêvanekî Axê li vexwarina mey vebû. Dem zivistana qerte; heft şûrikên avê li derve bûne yek û bor-bora seg û guraye. Çend caran Axê got; "Kî diwêre rabe here şiyê". Lê deng bi tukesî neket; çûna ji gund heya bi şiyê divyabû yek di ber mezelê şêx re bi-bore û gundiyên nêzîkî mezel dizanin ku herşev şan û

şoret di wî mezêlê de tene kirin.

Ji nişkeve, Hesê Rût, xwe davêje gorepana mêran û dibêje Axayê xwe; "Ezê herim". Axê nedixwest wî bişîne da ku civata wî rût û bê xizmekar nemîne, lê turyên din li ber wî tunebûn. Piştî çend peran dixê destê wî, rê didêye ku ew rabe here.

Bi rê ve, bi fite-fît, dimeşe û pir caran dengê xwe dibirî ka kes li dû wî dimeşe lê na, tevê evê tevdîra wî jî, nehêşt ku du zirtik nekevin pêşiya wî û xwe, di ber kêla gora şêx de, veneşêrin û bi gihêştina cem gorê re, Hesê Rût, bicarekê hilma xwe dibire, lê gava ku gotina meleyê gund tê bîrê ku; "Ewê silavê li gora şêx bike tukes newêre nêzîkê wî bibe". Hesê me, bi dengê şeliyayî, silavê li gorê dike.

Bi vegrandina herdu zirtikan û derketina wan a jî piş kêla gorê, kabokên Heso dişkên û bi eynî wî dengê dibêje wan; "Xwedê hebûn û hejmarê we zêde bike şêxên min. Min ev pere anîn da ku hûn karibin kefenên xwe nuh bikin". Herdu zirtik, tena kirê, derketibûn pêşiya wî.

Dilketin .

Rojeke din jî ew di binê gundekê re dibore, jêmayîbê segekê jî dema ku seriyê wî dibîne êrîş ser dike û bi

gewte-gewt bi dora wî dikeve da ku keysekê bibîne û lepeke goşt ji wî daterişîne.

Dengê seg dihêle ku keçikê di xweşikbûna rokê de di sibeyên zivistanan de ji dergehê hewşê derkeve û dêng li seg bike da ku ji wî rêwiya vegeşîne. Dengê keçikê dihêle dilê Hesê Rût, weke ku zerikeke kuzotên sor bi ser de kiribin, biqijile û bêyî ku riya li pêş xwe bajo, ew vedigere gund û dibêje du-sê ciwanmêran ku di temenê wî debûn; "Min yeka xwe dîtî û dilê wê jî li min heye".

Ew xwe didin hev û dikevin ser riya gundê ku yara Heso lê. Bi rê ve û ji berî ku ew bighên gund, yek bîrewer derdikeve û ji wî dipirse, ku ew ji wan re bibêje; kengî û çawa dilê wan kete hevdu û çawa hevdu naskirin.

Dema Hesê Rût çêrokê ji wan re dibêje, ew di cihê xwe de radiwestin û ewê ku pirs kiribû dibêje hevalên xwe; "Eger ku em ji wî ne hêçtir bana, me xwe bi ber bayê wî nedixist û emê neketana dû wî". Bi van gotinan re, ew ji nuh ve vedigerin gund, lê Hesê me riya xwe dajo; tutişî nedikarî ewî ji ser vê riya pîroz vegeşîne.. ji bilî segê wê malê û bêdengiya keçikê.

Lê Heso hêviyên xwe nebirîne û ew hîne li gundê keçikê digere.

Jinanîn .

Temenê Hesê Rût gihîştibû çel salî û wî hîne jin nanîbû û demên ku gundiyên wî jê re digotin; "Kuro tu çima nazewicî". Ew, pirê caran, ji pirsê direvî û dikir ku nebîstî lê gava ku bidîta yek jê nagere, bi rûyekî nerim digote wî; "Min çend diravên xwe ragirtine da ku tazî û bê kefen neçim hizûra Xwedayê xwe û bihêlim ku ew jî, ji ber min ve, fedî bike".

Lê gundiyên wî jê negerîn û gotinê; "Eger ku tu mir emê te rakin, xema wê yekê nexe". Bûr - mecbûr hêştin ku ew li yeka xwe bigere, ya rast bêyî ku bihêlin ew li wê bigere, wan yek nîşan kiribû; tevan çavên xwe berdabûn kermekeçekê û jê re tînin.

Lê wî tucaran xema mirinê nexaribû û ne jî bi wê yekê ramiyabû; Piştî ku şeş meh di ser zewca wî re diçin, pîreka wî dimre, û hema ku hefteka wê diqede, ew xwe li civata Axê digre û di nivê wan de radiweste û deng li wan dike.

- Min tutişt nizanî û ne jî min dixwest zanibim, we ez hînî evê yekê kirim û nuha jî ne pereyên kefen man û ne jî jinik ma. Piştî ku civat têr dikene, Axe deng li Hesê Rût dike ku here çayekê ji wan re çêke.

Rûmetkirin .

Lehengê me, di kirin û fermanên Xwedê de, şerpeze mabû; wî li dora xwe dinerî ku hineke ne tutişt bûne

xwedî nav û deng û seriyên berana, ji wan tenê re, dadikevin û yên weke wî jî, û piştî ku ên pêşî dev û rûyên xwe dişûstin, bin diranên xwe yên kurmî bi pariyên tîsî tijî dikin û pir caran ew parî jî bi dev wan nediket.

Evê yekê hêşt ku ew, di rojekê de, biqîre û bibêje; "Erê ew camêr, hertim, bi cil û kincên paqij têne civatan, lê sedî-sed û eger ku yek wan rût bike, dê ji bilî zikê wan ê mezin, tucudabûnê di navbera min û wan de nebîne û ew jî rê nade wan ku hertim cihê bilind ê wan be".

Hesê me, her çaxekê, ev pirs ji xwe dikirin, lê ew nedighêşt tuçareyan da ku ew jî bibe xwediyê nav û dengê girs, ji bilî ku here û bi seriyê kaniyê de birî, gûke. Erê wî hêşt ku av li tevan biherime. Lê bûbû, yek, ji xwediyên bi nav û deng.. û ew jî dikeve dîrokê.

Cindirês 2000

Mîrka û Çêrokên Avê

(1)

Rojeke zivistanê ye, azman bi ewrên baranê avise, ew li ber xwe dide, mirov gûman dike ku ewê di navbera kêlîkê û ya din de hilweşe. Dem jî ser êvarêye û rok ji zû de reviyaye û xwe di piş çiyayê Gewir, di kortika xewê de û ji ber bê û sermê, veşarstî.

Di evê rewşê de pasa Mabeta, ku ji Helebê ve tê, dighe pêşiya dikana Hec Ibo û xelkê gundên wan derdoran jê peya dibin û heryek hildide gava da ku karibin ji berî baranê xwe bighînin malên xwe. Lê ewên ku malên wan li gundên dûrî Mabeta bûn, kiribûn balên xwe ku ewên evê şeva zivistanê li ber agirê pixwereya dostekî xwe biborînin û heya ku şev kaldibe ewê çîrokên dostaniya xwe bi bîr bînin.

Hesê Zelê û Hemoyê Egîd jî mîna hemû lînîştvanên pasê peya dibin. Ewana ji Helb ve li rex hevdu rûniştibûn û dirêjî û gir-gira pasê bi çêrok û serpêhatiyên gundên wan derdoran derbaskirin û ji berî ku ew bighên Efrînê û dema ku Hesênê Zelê seriyê xwe di pencerê re der dixê û li derve dinire dibeje hevalê daniştokê; "Xwedê zanê, lê ez dibêjim hîne em negihêştine gund dê baran ê lêke".

Bi bihîstina evê yekê re Hemo dibêje xwe: "Bi Xwedê ev defreteke ku ez îsev li Mabeta li cem dostê xwe bimînîm". Gundê wî dûtir bû û ji zû de jî dostê xwe nedîtibû.

Bi daketina wan re, yek çilpikên baranê di tîna eniya wan de ziwa dibin û dihêlin ku ew ji xewnerojên xwe şiyar bibin. Herdu camêr milên xwe didin hev û dimeşin lê hîne wan çend gav navêtibûn Hemo xêtir dixweze û dihêle Hesê Zelê bi destê wî bigre: "Tê herê kuderê de ka were emê bi hev re herin". Hemo vedicîniqe, wî çêroka gundê Mîrka û avê baş dizanî û ev jî sedemek bû ku ew bixweze li Mabeta bimîne lê ev yeka ku ji Hesê hatibû hêştibû ku ew li van çêrokan vegere ka rastiya wan heya bi kîjan pileyêye. Hes jî bi ser xwe de ponijî bû û dema dît ku Hemo dixweze li Mabeta bimîne û ewê bi tena xwe di wê şeva zivistanê de da-keve gund, dilê wî di devê wî de rawestiye û bi destê Hemo digre û bi zorê wî bi xwe re dadixe.

Di çateriya ku ji rê diqete û derdikeve Mîrka, Hesê Zelê dêv dide gund bêyî ku ji hevalê rê re bêje keremke, lê ev yeka tutişî nîne ber dilê Hemo û ew jî dide dû wî. Dûtir-nêzîk, ew dighên ber deriyê mala Hesê lê heya wê hîngê deziyekî ziwa di wan de namîne.

Dema ku Hes derî vedike û dibîne hevalê rê dixweze xwe ji berî wî li hundir badê, ew di cî de dêst dide

pêşiya wî, rê lê dibire û jê dipirse: "Kuva, tu yê derbasî kuderê be, bi Xwedê eger ku tu bi van cilan derbas bibî dê ez û te yê li derve bimînin û pîrekê dûvê me herduya di ber me re ke". Hevoka dawiyê di piş derî de dibêje û bi girtina derî li piş xwe, di rûyê Hemo de, dihêle reqînî bi eniya wî keve û ji xewneroja xwe şiyar bibe ku xewa li Mîrka ji wî re nema. Pîs-pîs ji ber derî bi rê dikeve û dide ser riya dûr.

(2)

Dîno jî wê şevê riya mal dernaxe û li çend deriyên vedipeke lê herku ew dighêşt ber deriyekî û du-sê kulemist di derî de diçandin û dihêşt malxên malê ji hembêzên jinikên xwe bêne kişandin û bi dengêkî-dudiyan bi pirsîn; kiye ewê evê nîvşevê li ber deriyê wane û bi naskirina dengê wî re dihêştin ew pir poşman bi şûn de vegere û li deriyekî din bipirse.

Dîno heya bi heft nîvşevan li deriyên gundê Mîrka dibe mêvan bêtî ku kes di rûyê wî de veke û ewê hêsira ku di kovana çavê wî de qeşa girtî bibîne. Û ji bextreşiya wî ye ku ew li deriyê merivekî xwe rast netê.

Derengî şevê û piştî ku xew li piştî wî siwar dibe û lingên wî giran dibin, ew xwe di piş sancekê de dime-lisîne û piştî ku seriyê xwe dixê bin kurkê ku bi heftê

cihê qetiyayî û nikare rê li ber kurbayên çiyayê Gewir bigre, ew weke mirîşkekê lûs dibe.

Tenê di mirinê de bextê wî sipî derket; Di berbanga sipê de, mele derdikeve û dema dixweze here piş ewê xanîka ku li şûna çêsmê bi kar tanîn, û li ber sanca wê ew bi ser tiştê vedibe, bi qêrîna mele re çend cîwarên wî jî, ku amediya xwe û destavê dikiran, komdibin û laşê Dîno yê ku ling xistine zikê xwe û wilo hişkbûye radikin ser piyan.

(3)

Dînê mala tunebin xêra wê malê çiyê û şêxên gunda tunebin kêra wî gundî çiyê. Weke dihat xûyan ev pîrensîpeke kûrbû di mejî û mêjûyê gundê Mîrka de; Ew tucarî bê van herdu nîfşên mirova nediman, hertim çend şêx û çend dînên wan jî hebûn.

Di van salên dawî de û tevî ku çend dîn û şêxên wan hebûn lê yek ji wan bêtirî hemû hevalên xwe bûbû xwedî nav û deng û navê wî heya li wan çend gundên derdora Mîrka jî belav bûbû, helbet taybetiya vî kesî jî ji ewê yeka, ku wî karîbû van herdu nihadan di xwe de biçîne, dihat û navê wî kiribûn şêxdîno.

Rojekê ew ewê faytûna, ku ji xwe re weke malekê dijmart û şevên xwe tê de dadirivandin, li dû xwe

dixuşîne û bi wan sirt û pesaran dikeve, piştî êşeke dijwar û pir cobarên xwêdanê ew tev faytûna xwe dighe sirta herî bilind ku ji wir de çend şivîle bi ser gundê Mîrka de diherikin.

Di evê derketina serê sirtê de, şêxdîno bala gund dikşîne ser karê xwe, lewra gava ku ew li depelkê herî jor li faytûna xwe siwar dibe dinire ku gund bi tevayî derketine ser ban û sewkiyan û li wî temaşe dikin, ew jî evê keysê ji dest xwe bernade û bi hildana navê Xwedê re ew xwe bi ser gund de berdide û dihêle hêl-hêla gundiyan wî bilind bibe û navê Xwedê û Pêximber bête hildan... Erê Pêximber li Boraq nêşt û çû qatê ezmên ê heftan lê şêxdîno jî li faytûnê nenîş?. Bes ew negihîşt geliyê Tîran.

(4)

Bi kopalê dawî re mazovan belav dibin û xwediyên zêvê didin rex hev û bi sema û lîlandin bûk û zêve didin nav xwe. Çend keçikên nuhdighîn jî xwe nêzîkî bûkê dikin belkî ew karibin fîstanên xwe di yên bûkê bidin, zaro jî li dora wan dizîvirin û seriyên şêkir di bala wan de ye.

Kirîfên reben jî bi zûrne û daholên xwe dixwezin bal